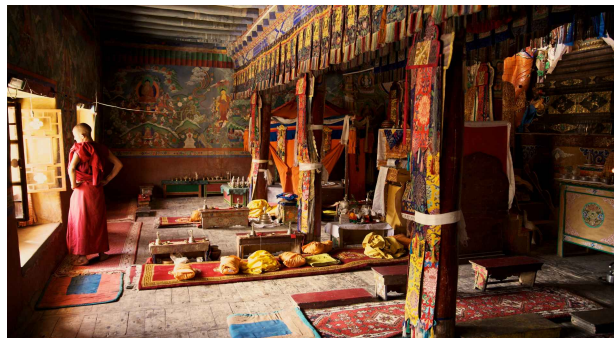

Indføring

De 10 vigtigste ting at vide om buddhismen

Munk i eksil ser på sprækker af lys og Himalayabjergene fra sit tibetanske klosterbopæl. Foto: Anders Engrob

6. april 2005, kl. 15:24, opdateret 16. oktober 2019, kl. 10:44
Af Henning Nørhøj

Buddhismen bygger på den lære, den historiske Buddha prædikede efter sin oplysning. Men hvad bør man, som minimum, vide om buddhismen? Få styr på de vigtigste ting at vide om den populære asiatiske religion, i denne oversigt over vigtige ting at vide om buddhisme.

Få styr på de vigtigste ting at vide om den populære asiatiske religion i denne oversigt over 10 vigtige ting at vide om [buddhisme \(https://www.religion.dk/buddhisme\)](https://www.religion.dk/buddhisme).

1. Buddha

Den historiske Buddha er født cirka 560 f.Kr. i det nordøstlige Indien. Hans fornavn var *Siddharta* og familienavnet *Gautama*. Ifølge legenderne om hans fødsel og opvækst var hans far fyrste. Ved fødslen sker der underet. Den lille Siddharta beskyttes mod at opdage verdens lidelse.

Men Siddharta opdager, at livet er forbundet med fattigdom, sygdom og død og vandrer ud på Indiens landeveje for at finde frem til sandheden om livet og frelsen. Buddha betyder *den oplyste*.

2. Livshjulet

Tilværelsens illustreres i form af et hjul. Hele tilværelsen, alt levende udgør én stor sammenhæng af årsag og virkning, der fører ind i nye genfødsler. Dette hjul er som et spejl, som den enkelte kan holde op for sig. Herved indser mennesket, at det er fanget i tilværelsens illusion og derved kan det så få hjælp til at bryde ud af det evige kredsløb.

3. Livstørst

Mennesket vil eje, besidde og engagere sig. Den voksne vil være ung, den gamle vil ikke acceptere sin alderdom og den snarlige død. Det er, hvad buddhismen kalder *tørsten* eller livstørsten, det vil sige, at mennesket klamrer sig til sin tilværelse og aldrig kan få nok

4. De fem skandaer

I læren om *de femskandaer* prøver buddhismen at vise, at mennesket ikke er andet end en forgængelig samling af flimrende sansefølelser og fysiske former. De fem skandaer er: Tingenes form, sansning, forestillinger, vilje, bevidsthed.

5. Nirvana

Forløsningen hedder *Nirvana*, der betyder *udslukkelse*, det vil sige, at man slukker sin livstørst, sit *jeg*.

Vejen til forløsning angiver Buddha som den såkaldte *otteledede vej*, det vil sige en livsholdning i en ophøjet ro uden tilknytning til denne tilværelse. Munkelivet er vejen til *Nirvana*.

6. Munkevæsenet

Buddhismen fungerer på to planer: Som et liv som munk/nonne og det almindelige menneskelige liv. Klostrene har især stor betydning i Sri Lanka og i Sydøstasien. Munkelivet skal træne den enkelte til at indgå i Nirvana, forløsningen eller udslukkelsen af *jeg'et*.

7. Hinayana

Dette er betegnelsen for den retning indenfor buddhismen, som i de sidste århundreder f.v.t. bredte sig ud over den indiske halvø og Sydøstasien. Hinayana betyder *det lille fartøj* og hentyder til, at kun munkene kan opnå frelse.

Denne form for buddhisme hævder at være i overensstemmelse med Buddhas oprindelige lære. I dag er buddhismen fortrængt fra selve Indien.

8. Mahayana

Denne betegnelse dækker over den buddhisme som bredte sig op i Kina, Korea og Japan. Mahayana er *det store fartøj*, som sigter på alles frelse. Denne form for buddhisme er farverig med en række guder, ritualer og tro på at flere buddha'er er trådt frem gennem tiderne for at bringe oplysning til mennesker om frelsen.

9. Boddhisattva

I Mahayana-buddhismen har vi troen på en række frelserskikkelser, kaldet *boddhisattva*'er, som har givet afkald på Nirvana og blive en *evig Buddha* for at give oplysning til mennesker. Boddhisattva betyder *et væsen der giver oplysning*.

Disse boddhisattva'er befinder sig nu i den buddhistiske himmel, hvor de troende kan møde dem for at få anvist vejen til den endelige forløsning. Boddhisattva'erne er genstand for ofre og bønner.

10. Dalai Lama

Oprindelig Tibets religiøse og politiske leder. Dalai Lama (født 1935) flygtede til Indien, da Kina i 1950 besatte Tibet. Han vendte dog midlertidigt tilbage, men tog endelig ophold i Indien i 1959 efter et par opstande i henholdsvis 1956 og 1959, som blev slået hårdt ned af kineserne. Herfra udfoldede han store politiske anstrengelser for at få kineserne til at trække sig ud af Tibet.

Samtidig blev han mere og mere kendt som en fredens forkæmper, der netop med buddhismen som baggrund formulerede en ikke-voldspolitik. Ifølge Tibets særlige form for buddhisme viderefører Dalai Lama Buddhas visdom og han genfødes ved sin død i en ny Dalai Lama.